

Det kongelige danske geografiske Selskab.

I det første Møde i Vinteren 1907—1908 holdt Dr. phil. *Frederik Poulsen* Foredrag om sine Rejser og Studier paa de græske Kyklader. Lysbilleder.

I det andet Møde holdt Jægermester *V. Lindgaard* Foredrag om *Argentina og argentinske Forhold*. Lysbilleder.

Racestudier i Danmark.

af

Dr. phil. *H. P. Steensby*.

I.

Antropologien er Menneskets Naturhistorie. Paa samme Maade som Botaniken indordner Planterne og Zoologien Dyrene under bestemte, typiske Grupper, Klasser, Ordener, Slægter og Arter, saaledes gaar Antropologien først og fremmest ud paa at dele Menneskeslægten i naturlige Typer efter deres legemlige Forhold. Men da alle Mennesker er saa nær beslægtede, at den hele Menneskeslægt udgør en eneste zoologisk Art, bliver disse naturlige Typer mindre forskellige indbyrdes, end Tilfældet er mellem Arterne indenfor Dyreverdenen. Man kan derfor ikke tale om forskellige Menneskearter; men man betegner de forekommende typiske Forskelligheder med Ordet Race.

Den første, der gav en brugbar Inddeling af hele Jordens Befolkning i Racer, var Tyskeren *Johan Friedrich Blumenbach* i sin berømte Bog „*De generis humani varietate nativa*“, der udkom 1775. Hans Inddeling var den lige til vore Dage benyttede Fæmdeling i Kaukasier eller den hvide Race, Mongoler eller de Gule, Indianere eller Røde, Malajer eller Brune og Negre eller den sorte Race. Fra 1817 stammer den ligeledes endnu benyttede Cuvier'ske Treddeling i Eraner, med hvilket Navn han forstod det samme som Blumenbach ved Kaukasier, samt den mongoloide og den negroide Race.

Kaukasierne eller Eranerne omfatter i Hovedsagen Beboerne af Evropa, Afrika Nord for Sahara samt For-

asien; men da det er iøjnefaldende, at der ogsaa indenfor dette Omraade, ja selv i Evropa er betydelige legemlige Forskelligheder til Stede, søgte allerede Blumenbach at finde en nærmere fysisk Bestemmelse af Underafdelingerne. Han gik ud fra, at disse nogenlunde maatte falde sammen med Nationerne, og søgte derfor at udfinde, hvad der for hver enkelt Nation var typisk i Henseende til Hudfarve, Haarfarve, Ansigtform, Kranieform etc.

Det faldt ikke Blumenbach eller hans Elever ind, at Nationerne i Virkeligheden er Blandingsprodukter, og at de absolut ikke kan afgrænses som fysiske Helheder eller beskrives som Raceenheder. Den, der gav Stødet til, at man kom til at indse dette, var *Anders Retzius*, der 1842 paa Naturforsker mødet i Stockholm holdt et Foredrag „Om Formen af Nordboernes Kranier“, i hvilket han viste, at der i Europas Befolkning findes sammenblandet i hvert Fald to forskellige Elementer, af hvilke det ene har en kort og bred Hovedskal, og det andet en lang og smal. Af disse fandt han det sidste fremherskende i Sverige fra de forhistoriske Tider af.

For at sondre mellem disse Kortskaaller (Brakycfalaler) og Langskaaller (Dolicocefalaler) indførte Retzius Indekstallet for Forholdet mellem Kraniets Bredde og Længde, det vil sige, han udtrykte dets Bredde i pCt. af dets Længde. Den største Længde maales nu altid med en Krumpasser fra det mest fremstaaende Punkt over Næseroden, hvor den ene Passerspids holdes